

Tilsynserklæring for skoleåret 2023/2024 for Syddjurs Friskole:

1. Skolens navn og skolekode

Skolekode: 701006	Skolens navn: Syddjurs Friskole
----------------------	------------------------------------

1.1 Navn på den eller de tilsynsførende

Jens Mose

2. Angivelse af datoer for tilsynsbesøg samt i hvilke klasser og fag, tilsynet har overværet undervisningen, på de enkelte datoer.

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

Dato	Klasse	Fag	Fagområde	Tilsynsførende
14-11-2023	1	matematik	Naturfag	Jens Mose
14-11-2023	3	dansk	Humanistiske fag	Jens Mose
14-11-2023	7	Matematik	Naturfag	Jens Mose
11-01-2024	1-9	Fremlæggelser emneuge	Humanistiske fag	Jens Mose
08-04-2024	3	billedkunst	Praktiske/musiske fag	Jens Mose
08-04-2024	4	matematik	Naturfag	Jens Mose
08-04-2024	4	idræt	Praktiske/musiske fag	Jens Mose
08-04-2024	5	Idræt	Praktiske/musiske fag	Jens Mose
08-04-2024	5	engelsk	Humanistiske fag	Jens Mose
08-04-2024	7	matematik	Naturfag	Jens Mose
08-04-2024	7	engelsk	Humanistiske fag	Jens Mose
08-04-2024	7	fysik	Naturfag	Jens Mose
08-04-2024	8	samfundsfag	Humanistiske fag	Jens Mose

08-04-2024	9	Religion	Humanistiske fag	Jens Mose
08-04-2024	9	engelsk	Humanistiske fag	Jens Mose

2.1 Beskrivelse af tilsynsbesøg

Specielt i forbindelse med besøget 11-01-2024 skal det som baggrund nævnes, at alle elever arbejder ud fra fælles tema (Sydamerika) samt at de besøgte fremlæggelser omfatter arbejder indenfor alle 3 faggrupper. Såvel humanistiske som praktisk-musiske og naturfag var stærkt repræsenterede i elevernes fremlæggelser, der netop som en pointe giver plads til tværfaglighed.

3. Foregår undervisningen udelukkende på dansk i alle fag, sprogfag undtaget?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler m.v. § 2, stk. 3 er undervisningssproget i en fri grundskole dansk, dog er undervisningssproget i de tyske mindretalsskoler tysk. § 6 a Skolens lærere skal beherske dansk i skrift og tale, dette gælder dog ikke lærerne ved de tyske mindretalsskoler eller ved skoler, der har fået godkendt et andet undervisningssprog end dansk.

3.1 Uddybning

4. Står undervisningen inden for det humanistiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

4.1 Uddybning

5. Står undervisningen inden for det naturfaglige fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

5.1 Uddybning

6. Står undervisningen inden for det praktisk-musiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

6.1 Uddybning

7. Står elevernes standpunkt i dansk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

7.1 Uddybning

Vurderingen af elevernes standpunkt er foretaget ud fra overværelse af undervisning, gennemsyn af anvendte materialer samt samtaler med lærere og "småsnak / hvisken" undervejs med elever om deres forhold til faget og undervisningen. Endvidere indgår resultater fra afgang- og terminsprøver.

8. Står elevernes standpunkt i matematik mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

8.1 Uddybning

Vurderingen af elevernes standpunkt er foretaget ud fra overværelse af undervisning, gennemsyn af anvendte materialer samt samtaler med lærere og "småsnak / hvisken" undervejs med elever om deres forhold til faget og undervisningen. Endvidere indgår resultater fra afgangsprøve- og terminsprøve.

9. Står elevernes standpunkt i engelsk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

9.1 Uddybning

Vurderingen af elevernes standpunkt er foretaget ud fra overværelse af undervisning, gennemsyn af anvendte materialer samt samtaler med lærere og "småsnak / hvisken" undervejs med elever om deres forhold til faget og undervisningen. Endvidere indgår resultater fra afgangsprøve- og terminsprøve.

10. Fører skolen til prøve i historie?

Ja

10.3 Uddybning

11. Står skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen

Ja

11.1 Uddybning

12. Forbereder skolen efter sit formål og i hele sit virke eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre?

Ja

12.1 Uddybning

13. Udvikler og styrker skolen elevernes demokratiske dannelse?

13.1 Uddybning

14. Udvikler og styrker skolen elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder?

14.1 Uddybning

15. Benytter skolen kønsopdelte aktiviteter i undervisningen?

15.1 Uddybning

16. Arbejder skolen løbende med at sikre kønsligestilling på skolen?

16.1 Uddybning

17 Har skolens elever dannet elevråd eller varetager eleverne på anden demokratisk måde deres fælles interesser vedrørende skolen?

Ja

17.1 Uddybning

19 Har skolen en praksis, der understøtter, at de ansatte efterlever deres skærpede underretningspligt, fx ved at have beskrevne procedurer?

Ja

19.1 Uddybning

Emnet drøftes på personalemøde.

20 Sikrer skolen, at de ansatte ved, at den skærpede underretningspligt er personlig?

Ja

20.1 Uddybning

Emnet drøftes på personalemøde

21. Donationer

Har skolen i det foregående regnskabsår modtaget en eller flere donationer som tilsammen overstiger 20.000 kr. eksklusive moms fra samme donator?

Nej

22. Tilsynets sammenfatning

Mange forskellige forhold spiller en rolle for læringen i et pædagogisk miljø. I det følgende videregives og kommenteres nogle af disse ud fra helhedsindtryk fra tilsynsbesøgene. Med kun få dages besøg over året umuliggøres naturligvis evidensbaserede, sikre konklusioner. Til gengæld kan man iagttage mange "tegn" - træk,

der antyder eller afspejler forhold i – og omkring undervisningen, dens deltagere, dens kultur og læringsmuligheder i miljøet. Observationer, der er relevante for skolens samlede undervisningstilbud.

I de besøgte klasser har der været en læringsfremmede stemning omkring undervisningen – eleverne har virket parate til at være med til det, der skulle ske – næsten ingen oplevelse af uro, støj etc. som gør det svært at undervise eller at lære noget. Lydbilledet vidner om, at langt de fleste er optaget af det, de laver. Eleverne går generelt i gang med aktiviteterne, hvorved der ikke optræder unødvendig spildtid, ventetid etc. I enkelte tilfælde starter undervisningen med lærerens præsentation af dagens indhold, så det bliver klart for eleverne, hvad der skal ske. Forskning peger på, at et sådant overblik forbedrer elevernes læring.

Lærerne virker velforberedte med styr på, hvad de vil med undervisningen, og til tider med rigtig gode ideer, der kan virke motiverende på eleverne. Undervisningsmaterialerne er relevante, og der synes ikke at være dét overvældende og ensrettende fokus på digitale midler, der mere og mere problematiseres i den aktuelle skoledebat. Elevernes faglige niveau forekommer i alle fag at være alderssvarende – vurderet ud fra undervisningen og dens materialer, elevfremlæggelser, samtaler med elever mm. Skolen oplever god forældreopbakning til undervisningen. Desuden er elevernes niveau ved skolens afgangsprøver 2023 bestemt fint.

Syddjurs Friskole varetager en del specialundervisning, med- og uden bagvedliggende bevillinger, og dækker således formodentlig en forholdsmæssig andel af den hjælp og støtte, som lokalområdets børn har behov for.

Elevernes rolle i undervisningen er forskellig. I nogle tilfælde har de i løbet af et modul været igennem forskellige arbejdsformer og aktiviteter, mens deres rolle i enkelte andre mest har været at lytte, evt. tage noter og svare på lærerens spørgsmål og hvor størstedelen af arbejdet synes at ligge hos læreren. Begge varianter findes på SDF. Jeg har oplevet vekslen mellem klasse- og pararbejde (f.eks. Cooperative Learning). Et sådant mix lægger op til en høj grad af elevaktivitet og inkludering - pararbejde lægger op til en konstant aktivrolle til alle. Dertil kommer, at skiftende arbejde også kan tilføre en vis grad af tempo og dynamik – så selv moderat uoplagte elever ”kommer op af stolene”.

Lærer – elev relationen virker meget præget af en god tone – en blanding af afslappethed/ tryghed og respektpræget tilgang til hinanden. Konflikter, skældud etc. eksisterer naturligvis, men fylder ikke. Humor og venlig ironi kan man sagtens opleve i samværet.

Også elev-elev relationen opleves i et godt leje. Eleverne synes at kunne samarbejde på kryds og tværs uden mange besværligheder eller problemer, der skal løses, før alle kan komme i gang. Det kan tyde på en god relationsledelse fra lærernes hånd, men baggrunden kan også være, at skoleåret på SDF for eleverne indeholder adskillige og forskellige samarbejdsformer på tværs af klasser og alder. Som for eksempel, når alle elever i en uge arbejder med samme tema, eller det årlige teaterprojekt for alle.

Her er fællesmøderne også et element, der kan fremme en løbende forståelsesflade mellem alle elever. Møderne har forskelligt indhold og elever og lærere har på skift ansvaret for indholdet på – og styringen af mødet. Eleverne lærer hinanden at kende til støtte for den enkeltes oplevelse af at høre til på skolen – at føle sig ”anerkendt på arbejdet”. Skolen har derudover elevråd, hvis arbejde også kan virke integrerende. Ovenstående elementer understreger tillige den stemning af ligeberettigelse og demokrati, som præger arbejdet på skolen. På samme måde virker den problemorienterede (politisk, etisk, juridisk etc) debatskabende undervisning i overbygningens samfundsfag som en god vej til at åbne elevernes nysgerrighed og medleven.

Stemningen mellem lærerne (som har betydning for den stemning, de breder ud i klasserne) antyder et levende og afslappet kollegialt klima, der kan facilitere gode løsninger i planlægningen og udførelsen af undervisningen og det

Øvrige pædagogiske arbejder. Også lærernes samarbejde hen over året virker ret omfattende. Herved kan der opstå en stor fælles kollegial viden om hinandens profiler, styrker og svagheder, som – brugt rigtigt – kan medvirke til at eleverne får ”det bedste fra alle” samt at lærerarbejdet bliver motiverende og udviklende. I øvrigt har SDF en personalegruppe, der med en spredt fordeling på både køn og alder kan give børnene inspiration fra forskellige vinkler. Alt i alt virker de menneskelige relationer i - og omkring undervisningen således egnet til at fremme vækst- og læreprocesser hos alle involverede.

En del af skolens faglige aktiviteter er som nævnt organiseret tematisk, f.eks. det årlige store teaterprojekt, som er fælles for alle børn og voksne og organiseret i undergrupper med store og små elever i samarbejde om hver sin rolle i projektet. Her har eleverne mulighed for at udvikle styrkesider eller afprøve nye områder og for at opleve egen indsats som væsentlig for det fælles resultat. Et sådant fællesprojekt kan styrke den enkeltes oplevelse af identitet i skolen og en plads i helheden, hvilket også er et af målene med det. Det fag-faglige udbytte i de mange discipliner, der udfoldes i et sådant projekt, er dog svært at vurdere, og det synes vanskeligt at se projektet som opfyldende specifikke læringsmål fra de daglige fagområder. Og det er vel kun muligt at evaluere en sådan læring på det helt individuelle plan.

I år omfattede tilsynet også en af de dage, hvor ugetemaet ”Sydamerika” var på dagsordenen i hele skolen, og de overværede fremlæggelser vidnede både om et fint fagligt niveau samt gode evner til at formidle viden. Delemnerne var mangfoldige, fra Sambamusik og Sydamerikansk madlavning hos de mindste til Regnskov og Eva Peron / Peronismen hos de ældste!

Skolen råder over bygninger af varierende alder, de fleste med uv-lokaler, der virker velegnede, rummelige og indbydende. I overbygningen er der nem adgang til at etablere storrum, når flere klasser arbejder sammen. Skolen har senest udvidet bygningsmassen med flere lokaler, herunder et veludstyret område til fysik/kemi/naturfag. Derudover er der planer om forbedringer af faciliteterne for musik og SFO'en, der hvert forår skal kunne rumme en ekstra elevgruppe ifm tidlig skolestart i kommunen.

Udendørs finder man værksteder for billedkunst og en hytte til håndværk/design og madkundskab. Dog mangler skolen faciliteter til idrætsundervisning om vinteren – pt må faget placeres i efterår/forår.

Udsmykning og inventar ser ud til at blive behandlet godt – endnu et tegn på tilpas rammesætning og god trivsel. Også de fysiske omgivelser har betydning for læring, i det omfang børnene bruger dem, hvilket specielt indskolingen og mellemtrinnet gør – de er udendørs i pauserne. Syddjurs Friskole har, rundt om skolen, masser af udendørs muligheder for leg og mange forskellige aktiviteter og ikke sjældent kan man opleve ”boglige fag” omsat til noget med bevægelse på de grønne arealer.